

Příloha č. 2 Podrobný popis podporovaných aktivit

Podpora opatření v oblasti zaměstnanosti

Aktivity by měly především přispět ke snížení lokální nezaměstnanosti a měly by vycházet z aktuálních potřeb lokálního trhu práce, jež jsou popsány ve schválených strategiích komunitně vedeného místního rozvoje. Na řešení problematiky nezaměstnanosti spolupracují všichni klíčoví lokální aktéři, včetně příslušných kontaktních pracovišť ÚP ČR. V projektech realizované aktivity **by neměly nahrazovat činnosti ÚP ČR, ale naopak je doplňovat a rozšiřovat s ohledem na detailní znalost potřeb lokálního trhu práce.**

Z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), jsou podporovány pouze rekvalifikace. Další nástroje aktivní politiky zaměstnanosti definované dle zákona o zaměstnanosti (veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, příspěvky na zapracování, překlenovací příspěvky¹ nejsou ve výzvě podporovány a realizovat je bude samostatně pouze ÚP ČR. Zapojení ÚP ČR do projektů je možné pouze formou partnera bez finančního příspěvku.

Z důvodu koordinace a efektivnosti intervencí na podporu zaměstnanosti, doporučujeme žadatelům vždy předem konzultovat projektové záměry v oblasti zaměstnanosti s územně příslušnými kontaktními pracovišti ÚP ČR.

Při přípravě a realizaci projektů je obvykle kladen důraz na individuální přístup k osobám z cílových skupin a na respektování jejich specifických potřeb, na logickou provázanost aktivit poskytovaných osobám z cílových skupin a na zahrnutí všech relevantních činností potřebných pro úspěšnou realizaci projektu v jasné vazbě na potřeby cílové skupiny a s ohledem na účelnost a hospodárnost vynaložených prostředků.

V každém projektu by měla být zařazena aktivita spojená s tvorbou nových udržitelných pracovních míst, umístěním na volná pracovní místa či zprostředkováním zaměstnání, čímž je v maximální míře zajištěno zvýšení pracovního uplatnění cílové skupiny.

Zároveň je nutné dbát na zajištění komplexního charakteru předkládaného projektu, který musí tvořit provázaný celek na sebe navazujících aktivit, jež usnadní přístup cílové skupiny na trh práce.

1.1 Příprava osob z cílových skupin ke vstupu či návratu na trh práce

a) Nástroje a činnosti vedoucí k motivaci a aktivizaci cílových skupin k nalezení zaměstnání a jeho udržení

b) Rozvoj základních kompetencí osob z cílových skupin za účelem snazšího uplatnění na trhu práce

c) Aktivity zaměřené na zvýšení orientace osob z cílových skupin v požadavcích trhu práce a realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání za účelem zprostředkování vhodného zaměstnání

Příklady podporovaných aktivit:

- Podpora pracovního uplatnění osob se zdravotním postižením

¹ Po dobu realizace projektů není vyloučena možnost zároveň žádat ÚP ČR o poskytnutí **příspěvku na zapracování** (poskytuje se zaměstnavateli, pokud přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému je věnována zvýšená péče), případně **překlenovacího příspěvku** dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

- Profilace (vytvoření přehledu vlastností osoby, které se následně využívá při hledání nejvhodnější pracovní pozice) a targeting (marketingová metoda porovnávající vybrané části pracovního trhu a zhodnocující jejich atraktivitu a výhodnost pro osoby z cílových skupin), u kterých musí být v rámci projektů přesně definován jejich účel a cílové skupiny
- JOB kluby (tj. poradenský program, jehož hlavním cílem je motivovat a aktivizovat jeho účastníky k uplatnění na trhu práce, a to získáním orientace na trhu práce a nácvikem dovedností a technik vyhledávání zaměstnání); job klub probíhá formou opakovaných skupinových setkávání v malých skupinách
- Řízené poradenství ke změně kvalifikace
- Získání či obnova pracovních návyků, např. prostřednictvím mentoringu²
- Pracovní a kariérové poradenství (ambulantní a terénní forma)
- Bilanční a pracovní diagnostika, ergo diagnostika³
- Rekvalifikace a další profesní vzdělávání⁴
- Jazykové vzdělávání, PC kurzy, rozvoj finanční gramotnosti, soft skills (měkké dovednosti, komunikační dovednosti apod.), podpora čtenářské a numerické gramotnosti apod. (aktivita jsou pouze doprovodné a musí vést přímo k uplatnění osob z cílových skupin na trhu práce)

Aktivita je možné doplnit o zajištění doprovodných služeb typu dluhové poradenství, rodinné poradenství, psychologické poradenství, poradenství v oblasti bydlení apod. Aktivita jsou vhodné zejména pro osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané a osoby s kumulací hendikepů na trhu práce, které jsou nejvíce vzdáleny od trhu práce.

Nebude podporováno:

- Kariérové poradenství pro žáky ZŠ
- Projekty založené pouze na rekvalifikaci a dalším vzdělávání bez přímé uplatnitelnosti osob z cílových skupin na trhu práce
- Podpora a poradenství v rozvoji lidských zdrojů v podnicích (rozvoj lidských zdrojů bude podporován z Investiční priority 1.3 OPZ)
- Aktivita systémového charakteru (např. informační, analytické a monitorovací systémy trhu práce, tvorba systémů dalšího profesního vzdělávání), které jsou podporovány v rámci Investiční priority 1.4 OPZ

² Způsobitým nákladem jsou osobní náklady týkající se mentora, a to v souvislosti se zaměstnáním osoby z cílové skupiny a jejím zaučováním u daného zaměstnavatele. Mentor je součástí realizačního týmu, výdaje jsou vypláceny na základě pracovní smlouvy nebo dohod konaných mimo pracovní poměr (platí pravidlo o obvyklých mzdách/platech). Náklady na mentora lze také hradit jako nákup služeb od dodavatele na základě dodavatelské smlouvy.

³ Podpora souladu mezi schopnostním, vzdělanostním a pracovním potenciálem osob a možností jejich reálného uplatnění na trhu práce; pracovní diagnostika jako subsystém bilanční diagnostiky se přímo zaměřuje na možnosti konkrétního pracovního uplatnění odpovídající schopnostem a zájmům klienta. Diagnostiku lze využívat v opodstatněných případech a v cenách obvyklých a musí směřovat k psychodiagnostickému zhodnocení a posouzení pracovních a psychických předpokladů osoby z cílové skupiny ve vztahu k možnostem jejího dalšího pracovního uplatnění. Aktivita musí být realizována oprávněnou osobou (zpravidla psycholog), výstupem je pak závěrečná zpráva z provedené diagnostiky. Zapojení této aktivity do projektu musí mít přímou vazbu na další klíčové aktivity projektu a musí být vhodné s ohledem na charakter zvolené cílové skupiny.

⁴ Podpora při získání nové kvalifikace, při zvyšování, rozšiřování nebo prohlubování dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování a obnovování, jež odpovídá potřebám cílové skupiny, a povede k její projektem deklarované přímé uplatnitelnosti na trhu práce. Podpora především akreditovaných rekvalifikací (dle potřeb budoucích zaměstnavatelů). Při realizaci rekvalifikací se musí příjemce podpory řídit zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Bude podporováno další vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání (včetně zkoušek).

1.2 Zvyšování zaměstnanosti cílových skupin

a) Zprostředkování zaměstnání⁵

Příklady podporovaných aktivit:

- Realizace činností souvisejících s vyhledáváním zaměstnání pro osobu, která se o práci uchází
- Vyhledávání zaměstnanců pro zaměstnavatele, který hledá nové pracovní síly
- Poradenská a informační činnost v oblasti pracovních příležitostí

b) Podpora vytváření nových pracovních míst

Příklady podporovaných aktivit:

- Tvorba pracovních míst pro osoby z cílových skupin
- Podpora uplatnění na trhu práce formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům (může zakládat veřejnou podporu)

c) Podpora umístění na uvolněná pracovní místa

Příklady podporovaných aktivit:

- Příspěvek na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům na umístování osob z cílových skupin na pracovní místa, která budou z různých příčin (např. z důvodu odchodu do důchodu) na trhu práce uvolňována (může zakládat veřejnou podporu)

d) Podpora zahájení podnikatelské činnosti

Příklady podporovaných aktivit:

- Aktivity před zahájením podnikání a na ně navazující aktivity po zahájení podnikání formou vzdělávání a poradenství⁶
- Podpora osob, které při zahájení projektu nebyly OSVČ (neměly oprávnění), nevylučuje se ale jejich předchozí zařazení mezi OSVČ, které již bylo ukončeno, nebo přerušeno (podpora pro osoby, které zahájí podnikání, může trvat maximálně 2 roky po zahájení podnikání a bude se jednat o veřejnou podporu)

e) Podpora spolupráce lokálních partnerů na trhu práce

Příklady podporovaných aktivit:

- Podpora vzájemné spolupráce subjektů veřejného, neziskového a soukromého sektoru na úrovni MAS s cílem pomoci cílovým skupinám při uplatnění na trhu práce,

⁵ Pokud bude účastníkům v rámci projektu zajištěno (zprostředkováno) zaměstnání (nové pracovní místo, umístění na uvolněné pracovní místo či pracovní místo na zkoušku) u jiných zaměstnavatelů než je příjemce či partner (u tzv. 3. organizací), musí žadatel disponovat povolením ke zprostředkování zaměstnání (dle § 60 odst. 1 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti). Pokud ho žadatel nemá, může:

- o něj požádat a příslušnou aktivitu zahájit až po jeho přidělení (získání tohoto povolení je podmíněno splněním stanovených podmínek);

- činnost zajistit prostřednictvím partnera, který disponuje tímto povolením, ale za podmínky, že partner bude vykonávat i další aktivity nesouvisející se zprostředkováním a které může dle metodiky OPZ partner zajistit;

- tuto činnost zajistit prostřednictvím nákupu služby od dodavatele (agentury práce);

- tuto činnost zajistit prostřednictvím partnerství s ÚP ČR.

Pro vytváření pracovních míst, umístění na pracovní místa či vytváření pracovních míst na zkoušku přímo u žadatele či jeho partnera není povolení vyžadováno.

⁶ Doporučuje se do projektu v rámci výběru vhodné cílové skupiny zařadit aktivitu diagnostiky, která přispěje k výběru vhodných osob

- a to i s využitím nových a netradičních metod podporujících zaměstnanost na lokální úrovni⁷
- Monitoring lokálního trhu práce pro potřeby zprostředkování pracovních míst cílovým skupinám
 - Vytvoření a provoz lokální burzy práce⁸ nebo job centra (tj. systém sloužící ke zprostředkování volných pracovních pozic nabízených lokálními zaměstnavateli ve prospěch osob hledajících zaměstnání)

Nebude podporováno:

- Mzdové příspěvky na vytvoření pracovních míst v sociálních službách, které jsou hrazeny z vyrovnávací platby (viz Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU)
- Přijetí předchozích zaměstnanců na uvolněná pracovní místa
- Projekty založené pouze na systémových aktivitách a projekty zaměřené pouze na lokální burzy práce

1.3 Podpora udržitelnosti cílových skupin na trhu práce

a) Podpora flexibilních forem zaměstnání

Příklady podporovaných aktivit:

- Vytváření podmínek pro snazší uplatnění cílových skupin na trhu práce prostřednictvím flexibilních forem zaměstnávání (včetně poskytování mzdových příspěvků na nově vytvořená pracovní místa; může zakládat veřejnou podporu)
- Mezi flexibilní formy zaměstnání patří například zkrácený úvazek, rotace na pracovním místě, sdílení pracovního místa, práce na dálku

b) Zprostředkování dočasného přidělení zaměstnance k jinému zaměstnavateli

Zprostředkování dočasného přidělení zaměstnance k jinému zaměstnavateli dle § 43a zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (nejedná se o agenturní zaměstnávání). Veřejnou podporu získá ten zaměstnavatel, kterému vznikne výhoda při dočasném přidělení zaměstnance v případě čerpání mzdového příspěvku.

c) Podpora zaměstnanců

Bude podporováno pouze:

- Poradenství a rekvalifikace pro zaměstnance ve výpovědi
- Vzdělávání nových zaměstnanců, kteří byli v projektech přijati na nově vytvořená nebo uvolněná pracovní místa (může zakládat veřejnou podporu)

Nebude podporováno:

- Práce na zkoušku (tzv. „ochutnávky“), při kterých není vyplácena zaměstnanci odměna (nutný soulad s § 109 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce: *„Za vykonanou práci přísluší zaměstnanci mzda, plat nebo odměna z dohody.“*)
- Poskytování mzdových příspěvků již zaměstnaným či podnikajícím osobám z cílových skupin

1.4 Podpora prostupného zaměstnávání

⁷ Realizovat lze pouze projekty, které aktivně podporují cílové skupiny při jejich uplatnění na trhu práce. Součástí projektu musí být zprostředkování zaměstnání, tvorba nových pracovních míst nebo umístění na uvolněná pracovní místa apod.

⁸ Lokální burzy práce musí být koordinovány s burzami práce realizovanými ÚP ČR.

a) Prostupné zaměstnávání⁹

Příklady podporovaných aktivit:

- Aktivity umožňující za pomoci doprovodných opatření podle individuálních potřeb (podporované zaměstnávání, komplexní práce s cílovou skupinou) postupné zapojování dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob s minimálními pracovními zkušenostmi na trh práce, získávání pracovních návyků a zkušeností, a to i s využitím nástrojů podpory zaměstnanosti, které povedou k dlouhodobému uplatnění těchto osob na trhu práce
- Zvyšování motivace zaměstnavatelů k vytváření udržitelných pracovních míst s využitím nástrojů jako jsou pracovní místa na zkoušku¹⁰, pracovní místa ve prospěch obcí a veřejně prospěšných institucí, pracovní místa u soukromých zaměstnavatelů, krátkodobé pracovní příležitosti, sezónní pracovní místa, pracovní trénink, placené odborné praxe a stáže, mentoring apod.

⁹ Systém prostupného zaměstnávání má krok po kroku prostřednictvím podpůrných opatření podle individuálních potřeb dovést osoby bez práce, osoby s minimální pracovní zkušeností a osoby s žádnými nebo zkrslými představami o fungování světa zaměstnání na legální trh práce a pomoci jim na něm uspět: vštípit jim návyky, dovednosti a kompetence, bez kterých se na trhu práce neobejdou, zorientovat je, vzdělat v konkrétních dovednostech, zacvičit, změkčit přechod do neznámého prostředí a vytvořit pro ně pracovní příležitosti. Aby bylo opatření účinné, musí být prostupné zaměstnávání doprovázeno komplexními poradenskými službami, motivačními aktivitami, rekvalifikacemi, pracovní asistencí, podpůrnými službami typu dluhové poradenství apod

¹⁰ Pracovní místa na zkoušku jsou místa určená pro ověření teoretických znalostí získaných v rekvalifikačním nebo vzdělávacím kurzu v praxi. Např:

- Nekolidující zaměstnání - uchazeč zůstává v evidenci ÚP ČR a jeho měsíční odměna nepřesáhne polovinu minimální mzdy
- Krátkodobé zaměstnání - podle § 25 odst. 6 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, tj. pracovní příležitost, která je zprostředkována uchazeči ÚP ČR, není pro uchazeče vhodným zaměstnáním (§ 20) a netrvá déle než 3 měsíce; v takovém případě je výkon tohoto zaměstnání slučitelný bez ohledu na výši příjmu s vedením osoby v evidenci uchazečů o zaměstnání. Na takto zprostředkované zaměstnání bude ÚP ČR rovněž poskytovat finanční příspěvky (VPP nebo SÚPM).